

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Titulus I. Fides, Spes, Charitas, Timor Dei, Fuga peccati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

OLIVERII FLORENTII
 VVATERLOOP,
 POEMATVM SPIRITVALIVM
 PARS SECVNDA.
 TITVLVS PRIMVS.

Fides, Spes, Charitas, Timor Dei,
 Fuga peccati.

1. **N**ihil prius Primo fuit;
 Fuit ante Principiũ nihil:
 Secũda sũt Primo omnia;
 Sunt orta Principio omnia.

Primum, atq; Principium, DEUS.
 DEUS, bonum, vnum, & omnia.
 Fons Trinus-unus omnium,
 Quo fonte manant omnia.

Emanat hoc Vno Vnitas,
 Quam dicimus primariam.
 Omnes ab hac primariã
 Huc unitates defluunt.

Essentiã unitatibus;
 Essentiis vitæ fluunt;
 Vitisq; mentes: denique
 Animi oriuntur mentibus.

Natura ab animis, qualitas
 De fonte Naturæ fluit;
 Formæque qualitatibus;
 Formisq; fiunt corpora.

Spatio tenentur omnia:
 In luce splendent omnia:
 Calore vivunt omnia.
 Per hæc reditur ad DEUM.

2. O qui bonorum es omnium
 Auctor potens, clemens DEUS;
 Felicitatis & via
 Et vita; Finis ultimus.

Tu, quidquid esse cernimus,
 Et quidquid hunc oculum fugit,
 Nullo creas molimine,
 Faciliq; conservas manu.

E

Es

Es Vnus, & Trinus DEUS,
Sine qualitate ter-optimus;
Sine quantitate maximus;
Amor animi, mentis stupor.

3. Est sempiterni Numinis
Speculum Fides: huic facem
Æterna præfert Veritas,
Sine quâ Fides non est Fides.

Felicis est speculum Fides
Æternitatis; omnia
In quo reflexa mens videt,
Quæ sunt, fuerunt, quæq; erunt.

Obscuritas est lucida,
Et lumen obscurum Fides.
Tibi tenebræ sunt, lux DEI:
Simul habitant nox & dies.

Sta, vive, permane in Fide,
Scientiâque Numinis,
Fundamine & fulcro Spei,
Amoris, atque operis boni.

Animi oculus, mentis jubar,
Et vita cordis, est Fides:
Est vita Fidei, Caritas:
Sine opere mortua est Fides.

4. DEUM cole. Hæc prima-ultima
Sit meta. Te nec prodige,
Nec prode, Nec fac alteri,
Fieri quod abnuas tibi.

His tota clauditur tribus
Beatitudo legibus.
Hanc solus infelix homo,
Homo nihili, nihili facis?

Patrem DEUM, Natum DEUM
Parem Parenti, cum pari
Vtriusque Spiritu DEO,
Supplex Fide & vitâ cole.

Quem Spiritum credis DEUM,
Verumque, adora spiritu
Et veritate; quem nequis
Vel cogitare, suspice.

Venerare IESU Nominis
Et numen, & mysterium;
Cui astra, tellus, tartarus
Caput recurvant & genu.

DEUS-HOMO IESU, Tu meus
Rex, Vita, Lumen; Tu meæ
Origo Fidei, Fons Spei,
Tu vena Amoris lactea.

Mihi da te amare, da obsequi,
Vitamque pro te ponere:
Da te Crucis sequi viâ,
Vsq; ad triumphi gloriam.

Salutis auctoris DEI,
HOMINIS-DEI omnis actio,
Omnisque sermo, sit tibi
Virtutis omnis regula.

Sapientiæ breviarium:
DEUM time; ejusque strenue
Mandata serva: in hoc homo,
Et omnis est hominis salus.

Si vis salutem consequi,
Bis crede sex verissima:
Septem à DEO pete optima:
Serva decem justissima.

Vbi

Vbi plena legis actio,
Ibi plena merces solvitur.
Condigna digno cultui
Cælum rependit præmia.

5. Præire vult N, O sequi.
Miraris? Est Nihil Omnibus
Antiquius: nõnne Omnia
Creavit è Nihilo DEUS?

Tuus quis auctor est? DEUS.
Quæ prima materies? Nihil.
Quæ forma? Imago Numinis.
Quis finis ultimus? DEUS.

Finem ad suum ultrò bestia
Contendit. O anima mea,
Finem assequaris ut tuum,
Quot incitamentis egēs!

Tibi Pater, Auctor, Conditor,
Exemplar, unus est DEUS:
Verum tuum bonum, tua
Beatitudo, & omnia.

Hunc quære, & unum cogita;
Suspira, & amplecti stude;
Nil præter illum suspice,
Qui solus est tibi omnia.

Te, sic amantem nos, DEUS,
Redamare quisquis negligit,
Vitâ carere dignus est,
Fieri que, quod fuerat, nihil.

Quem tu, DEUS, te quiq; amat,
Immensa de te cogitat;
Loquitur que de te granditer,
Gaudet que in uno Te unicè.

Cui salutem debeas
Vitam que, te totum, & tua,
Meminisse suadet æquitas,
Animi que grati gloria.

Quòd es, quòd & redemptus es,
Beatus esse quòd potes,
Omnis que particeps boni;
Hoc gloriæ debes DEI.

Esse, & benè esse, possides
Ab optimâ DEI manu:
Omnem beatitudinis
Spem, gratiæ debes DEI.

Quidquid manu peregeris,
Aut ore pulchro dixeris,
Aut mente cogitaveris;
Totum DEI da gloriæ.

Si gratiæ, si gloriæ,
Hoc quidquid es, debes DEI:
Quàm gratus esse, quàm DEI
Studiosus esse gloriæ!

Vis gratus esse Numini?
Ingratus esse desine:
Grates habere Numini,
Cor Numini gratum facit.

Totum creasti me, DEUS,
Totum redemisti; jube
Sic esse totum quod voles,
Me toto ut utaris tuo.

6. Quis imminentis præsciis
Non cogitat fugam mali?
Quis non amet, non ambiat,
Quod mente concepit bonum?

E 2

Si

Si nemo, quod nescit, cupit;
 Quàntò minùs quærit bonum?
 Si nemo quod nescit, timet;
 Quàntò minùs vitat malum?

Cæca est voluntas: nil amat,
 Nullum optat, aut ambit bonum;
 Nullum odit, aut fugit malum,
 Quod antè mens non viderit.

Timenda nosce; nescies
 Timere, quod nescis malum.
 Optanda nosce; nescies
 Optare, quod nescis bonum.

Invisâ multi diligunt;
 Ignota nemo: quod voles
 Amare constanter bonum,
 Oportet antè noveris.

Quod antè non amaveris,
 Gustare non speres bonum:
 Nec antequam gustaveris,
 Videre confidas DEUM.

Quò suaviùs gustaveris
 DEUM, hòc videbis clariùs;
 Gustabis hòc suaviùs,
 Quò fortiùs dilexeris.

O semper idem mi DEUS,
 Me noverim, te noverim.
 Me, mi DEUS, me noverim;
 Et noverim te, mi DEUS.

Quò pleniùs nosces bonum,
 Hòc ipsum amabis pleniùs:
 Quò plus amaveris bonum,
 Hoc plus timebis perdere.

Verum Bonum, summum Bonum
 Est solus æternus DEUS.
 Beate, si noscis DEUM,
 DEUMQUE notum diligis!

Virtute macete, si DEUM
 Et mente adoras agnitum,
 Et corde dilectum tenes,
 Castoque suspicis metu.

7. DEO carere te puta,
 Timore si cares DEI.
 Sequela notitiæ est Amor;
 Amoris indicium, Timor.

Tuine tam sis immemor,
 Ut velle possis optimum,
 Bonique originem DEUM,
 Miser futurus, perdere?

Ut Iudicem justissimum,
 Malæque mentis Vindicem,
 Timoris expers, audeas,
 Possis, velisque offendere?

Ut conscius tot nominum,
 Tot criminum, non horreas
 Hiantis Orci gurgitem,
 Iramque læsi Numinis?

Hiantia ut te devoret,
 Dum laxat ora Tartarus,
 Vtramque securus tui
 Audes in aurem stertere?

Hostes DEI DEUM timeant,
 Timeant amici. Te decet
 Timere, quem Sancti timeant,
 Timeantque averni principes.

Credunt

Credunt DEO, credunt DEUM
(Et contremiscunt) dæmones:
Tu, qui in DEUM nihil times
Peccare, credis in DEUM ?

Nec verba te, nec verbera,
Nec dona te movent DEI ?
Redamare amantem qui negas,
Num cor habes adamantinum ?

Iugum suave, onus leve
Cervice ferreâ excutis,
Fronte æneâ. O cor corneum,
Adamante duro durius !

8. Hunc intuere, qui bona,
Mala, præterita, præsentia,
Futuraque, uno & simplici
Oculo, semel simul videt.

Nil mentis auctorem DEUM,
Nil arbitrum cordis latet.
Clàm quod facis, vel cogitas,
Putà esse palàm, vel fore.

Oculus DEI te conspicit,
Et auris audit. Est liber
Quo dicta scribuntur tua,
Quo facta censentur tua.

Ne peccet ullus angulus,
Habe in oculis Oculum DEI.
Quem nullus angulus fugit,
Vbique te spectat DEUS.

Cor hominis inscrutabile,
Ejusque multiplices sinus
Fugiant vel Argos ; at DEO,
Quidquid homines latet, patet.

Vbique præsentis DEI
Quòd non ubique sis memor,
Illinc tuorum maxima
Enascitur pars lapsuum.

Nullum putabis angulum
Vacare teste : consciæ
Vbique menti testis est.
Sine teste nullus est locus.

Quod crimen excusatio,
Aut noctis abscondit favor ;
Et mente facti consciâ,
Et teste damnatur DEO.

Quid mente tractes, quid manu,
Nil scire refert neminem ;
Cùm testis ipse sis tui,
Idemque iudex criminis.

Te teste, ne pecces, vide.
Hoc se nocens damnat die,
Quo peccat : isto iudice,
Nemo nocens absolvitur.

Magna atque multa Sol videt ;
Majora, plura nox tegit
Delicta : mirum ! quis tibi
Gravior teipso testis est ?

Vitare, quidquid optimæ
Vitæ repugnat, te decet:
Levis vel umbra criminis
Damnatur ; haud ullum latet.

9. Quæ culpa parva, quâ DEUS
Offenditur ter-maximus ?
Majoris aspectu minor,
In maximum, fit maxima.

Est ara cor tuum, DEI
Oraculum, sedes, thronus:
Hoc vel levis, cave inquinet
Cupidinis pulvisculus.

O Numinis benignitas!
O humilitas! DEI humilitas!
Qui fordidi cordis casam
Inhabitat, ipsa Puritas.

Peccata, quæ venialia
Vocamus, haud parva æstima.
Parva esse quis putet, DEO
Quæ displicent ter-maximo?

Quæ parva reris, multa sunt.
At unus, & magnus DEUS:
Arenulæ ingentem aream
Non mole, sed numero obruunt.

An parva moles, quæ DEI
Benignitatem proximam
Moratur, & manum dare
Desiderantis, amovet?

Culpam licet levissimam,
Parvam esse reris, aut levem?
Malum omne præter unicum,
Hoc est malo minus malum.

Leve esse non potest malum,
Quod maximū impedit bonum.
Levissimi nota criminis,
Est tartaro gravius malum.

Minora ni fugias mala,
Majora te fugient bona.
Ni vera devites mala,
Te falsa decipient bona.

Minora si neglexeris,
Periclitabitur salus.
Messem doloris & metûs,
Major feret prolapsio.

Minora quando negligis,
Majora provocas mala.
Frequenter à levissimo
Mors est secuta vulnere.

Culpæ omnis osor vel levis,
Te trade totum, te in manus
Transfer DEI; haud est certior
Præsentis index gratiæ.

Sit culpa vel levis tuæ
Exosa menti; fiet hæc
Tibi vita carcer, nec diu
Has sustinebis compedes.

Pictura pulchra dicitur,
Pars nulla cujus deficit:
Pars nulla cujus crimine
Est fœda, pulcher est homo.

Bonum, omne transcendit genus:
Nullo coërcetur modi,
Loci, figuræ limite.
Hac lege, quando eris bonus?

10. Pietatis ô Fons, omnium
Dator bonorum, te, optimi
Reflexam imaginem Patris
Contemplor, & veneror DEUM.

Decôris, ô, speciem tui,
Sapientiæ lucem tuæ,
Pacemque Spiritûs, meæ
Infunde mentis turbini.

Tor-

Torporis è lento situ
Cordis veternum fuscita;
Extingue rixæ fomites;
Livoris exsuffla faces.

Extingue opum cupidinem;
Cordisq̄ue fastum turgidi
Arce; doma superfluxæ
Pruriginem scientiæ.

Da, mitis ut sim lenibus,
Durisq̄ue constans: da, minas
Ut divitis nec horream,
Nec pauperis spernam preces.

Da, Caritatis munere
Ut soler afflictum gregem:
Da, debitori ut omnia
Gratis remittam debita.

Quos mole deprimat suâ
Vitium vetus, DEUS erige.

Quos implicat tenaciter
Sopor otii, DEUS excita.

II. Est culpa, maximum malum,
Animi lues, ab eo quod est
Abitio, transitio ad nihil:
Nec aliud ipsa, quàm nihil.

Vt liber esse desinit
Extra suum piscis mare;
Sic te à DEO cum separas,
De libero seruum facis.

Ne crede te, cum diffuis
Licentiâ, esse liberum.
Vis esse liber? fac volens,
Libensq̄ue quod Cælo libet.

Est vera libertas, sequi
Quod vult DEUS liberrimè:
Pudore digna est & probro,
Peccare posse, servitus.

